

aya

bordspel

Mobilititeitsspel voor kleuters

Jong geleerd is oud gedaan.

Kinderen vertoeven al van jonge leeftijd in het verkeer. Naar school stappen aan de hand van een ouder, spelen op de stoep, met de fiets of step naar een speelpleintje in de buurt, uit de wagen stappen aan een drukke weg, ... Ze begrijpen het verkeer nog niet, maar zijn er wel dagelijks in aanwezig. Het is belangrijk om vanaf de kleuterschool de verkeerskennis, het inzicht in het verkeer en de verkeersvaardigheden te oefenen.

Met **Aya** ontwikkelde Mobiliteit 21 een bordspel aan de hand waarvan kleuters kunnen vertellen over hun ervaringen in het verkeer. Aya, Otto en Belle leren de kleuters basisverkeersregels, helpen hen om gevaarlijke situaties in te schatten en verkeersgedrag te bespreken.

Het spel is gemaakt om met een klein groepje kleuters te spelen, maar het kan ook met de hele klas gespeeld worden. Het spel spelen draagt bij aan verschillende ontwikkelingsdoelen, maar zeer specifiek aan de ontwikkelingsdoelen voor verkeer en mobiliteit. De kleuters:

- 6.10 herkennen in hun omgeving plaatsen waar ze veilig kunnen spelen en waar niet;
- 6.11 beseffen dat het verkeer risico's inhoudt;
- 6.12 kunnen onder begeleiding elementaire verkeersregels toepassen.

Materiaal

- Spelbord, dobbelsteen en 5 pionnen.
- 5 soorten kaarten: 10 fotokaarten, 6 politiekaarten, 10 doekaarten, 10 vertelkaarten, 10 vraagkaarten.
- Handleiding.
- Extra materiaal voor de opdrachten: kaart verkeerslicht, puzzel fiets, plattegrond straat, 10 Aya-kaarten met voertuigen en uit de klas: verschillende soorten voertuigen.

Spelregels

- 1 Alle kleuters kiezen een pion en zetten die in het huis.
- 2 De kleuter die rechts naast de leerkracht zit, mag als eerste de dobbelsteen gooien.
- 3 De kleuter zet zijn pion op het eerste vakje van de kleur die hij gooit. Gooit de kleuter wit, dan mag hij een kleur kiezen. Hij zet zijn pion op het eerste bolletje in die kleur.
- 4 De kleuter neemt de bovenste kaart van het stapeltje met de kleur van het vakje waarop hij staat.
- 5 De leerkracht leest voor wat erop de kaart staat.
- 6 Afhankelijk van het soort kaart voert de kleuter alleen of samen met de andere kleuters en/of de leerkracht de opdracht van de kaart uit.
- 7 De winnaar is de kleuter die eerst op school geraakt.

Soorten kaarten

- **Fotokaarten:** de kleuter kijkt goed naar de foto en beslist of het goed of fout is wat op de kaart afgebeeld staat, vertelt erbij waarom en legt het bij Belle (veilig) of Otto (gevaarlijk).
- **Politiekaarten:** de kleuter slaat een beurt over of mag nog eens gooien, gaat één plaats terug of één plaats verder.
- **Doekaarten:** de kleuter krijgt een opdracht die hij alleen of samen met de andere kleuters moet uitvoeren.
- **Vertelkaarten:** de kleuter vertelt iets over het thema dat op het kaartje staat.
- **Vraagkaarten:** de kleuter krijgt een vraag die hij moet beantwoorden.

Fotokaarten

Veilig	Gevaarlijk
Otto stapt op de stoep.	Otto stapt op straat.
Otto stapt bij groen over het zebrapad.	Belle stapt bij rood over het zebrapad.
Belle draagt een fluovestje.	Belle speelt op de stoep.
Belle rijdt met de fiets, ze draagt een helm en fluovestje, en heeft beide handen aan het stuur.	Otto zit los achter in de auto (zonder gordel of autostoeltje).
Belle steekt over op het zebrapad.	Otto loopt naast het zebrapad.

Politie

Politiekaarten

- 1 **STOP!** Beurt overslaan.
- 2 **Ga door!** Je mag nog een keer gooien.
- 3 **-1!** Ga één plaats terug.
- 4 **+1!** Ga één plaats verder.
- 5 **-2!** Ga twee plaatsen terug.
- 6 **+2!** Ga twee plaatsen verder.

Doekaarten

- 1 **Trom** - Alle kinderen stappen heel traag rond in de klas. Slaat de leerkracht op de trom of fluit de leerkracht op een fluitje, dan loopt iedereen heel snel door de klas. Slaat de leerkracht twee keer op de trom of fluit de leerkracht twee keer, dan staat iedereen stil.
- 2 **Rood-groen** - Als de leerkracht het groene licht omhooghoudt, doen alle kinderen verschillende vervoermiddelen na (fiets, step, auto, brommer, ...). Steekt de leerkracht het rode licht in de lucht, is iedereen muisstil. De kinderen gaan pas verder als de leerkracht het groene bordje weer toont.
- 3 **Fietspuzzel** - De kleuters maken samen de puzzel van de fiets. Ze benoemen de verschillende onderdelen.
- 4 **Oversteken** - De kleuter toont hoe je de straat oversteekt. (stop, wacht, links-rechts-links, rustig overstappen)
- 5 **Straatlawaaï** - Welk geluid maken deze voertuigen: een auto, een trein, een bus, een tram, een fiets, een voetganger, een vrachtwagen, een ziekenwagen, een ijskar, ...? Benoem niet alleen getoeter, maar ook het motorgeluid, het geluid van een bel, de stilte van een fietser, het signaal als een vrachtwagen achteruitrijdt, ...
- 6 **Weg zijn wij...** - Leg de Aya-kaarten met verschillende vervoermiddelen van traag naar snel (stappen, stappen, fietsen, auto, bus, trein, vliegtuig).
- 7 **Voeltuig** - Verzamel allerlei speelgoedvoertuigen. Voel onder een doek aan een voertuig. Wat denk je dat het is?
- 8 **Schoolomgeving** - Bespreek waar het in de schoolomgeving veilig is om te spelen en waar niet. Doe dat aan de hand van foto's, een plattegrond die je zelf tekent of ga samen kijken net buiten de schoolpoort.
- 9 **De straat** - Toon de tekening van de straat. De kleuters leggen de Aya-kaarten met de voetganger, fietser en auto op de juiste plaats. Voetgangers wandelen op het voetpad, fietsers fietsen op het fietspad en auto's rijden op de rijbaan. Bij de oudste kleuters breid je dat uit met de bus en de step.
- 10 **Politie** - De kinderen lopen rond in de klas. In de klas is een kruispunt gemaakt. Als de leerkracht zijn/haar hand omhoogsteekt, moet iedereen stoppen. Steekt hij/zij de handen opzij, stopt iedereen die voor of achter de leerkracht staat, maar mogen de kleuters die naast de leerkracht staan, doorlopen.

doe

Vertelkaarten

- 1 Hoe ben je vandaag naar school gekomen?
 - 2 Kan jij al fietsen? Vertel erover.
 - 3 Heb je al eens een auto-ongeluk gehad of gezien? Vertel erover. Weet iemand wie je moet bellen als er een ongeval gebeurd is? (Politie en ziekenwagen)
 - 4 Wat mag jij van je mama of papa zeker niet doen op straat?
 - 5 Welke gevaarlijke dingen heb je al op straat gezien? Waarom mag je zeker niet op straat spelen?
- 6 Vind je de straat waar je woont leuk? Waarom? Rijden er veel auto's, bussen, vrachtwagens in je straat? Vind je dat leuk?
 - 7 Wat vind jij de leukste manier om ergens naartoe te gaan? Te voet, met de fiets, de step, de auto, de bus, de trein, het vliegtuig of de boot? Waarom?
 - 8 Je staat met je klasgenootjes op straat. Je blijft even kijken naar iemand die aan het zingen is. Plots merk je dat de rest van de klas de straat zonder jou heeft overgestoken. Weet jij wat je dan moet doen? (Iemand vragen om je te helpen oversteken.)
 - 9 Waarom is rijden met de fiets, of de step of wandelen gezonder dan rijden met de auto?
 - 10 Wat is goed voor de natuur? Te voet gaan? Met de fiets, de step, de auto, de bus of de trein rijden? Het vliegtuig of de boot nemen?

Vraagkaarten

- 1 Ken je jouw naam, adres en telefoonnummer? Of heb je iets bij waarop je naam en adres staan?
- 2 Wanneer ben je een voetganger, wanneer een fietser en wanneer een passagier?
- 3 Wat is een zebrapad?
- 4 Een raadseltje. Er kunnen veel mensen in, het heeft veel wielen en rijdt op sporen. Een conducteur kijkt of iedereen betaald heeft.
- 5 Een raadseltje. Als je instapt, moet je een kaartje in een apparaat steken. Om af te stappen, moet je eerst op de bel duwen. Je bent er meestal niet alleen en het rijdt op wielen.
- 6 Een raadseltje. Als je instapt, moet je een kaartje in een apparaat steken. Om af te stappen, moet je eerst op de bel duwen. Je bent er meestal niet alleen en het rijdt op sporen.
- 7 Waar moet je zitten en wat moet je doen, voor je mama of papa de auto mogen starten?
- 8 Wat is een verkeerslicht?
- 9 Wat is een fietspad?
- 10 Een raadseltje. Je stapt erop en moet zelf trappen om vooruit te komen.

Met de steun van

Met steun van de
Vlaamse overheid

Mobiel 21